

ԷԼԻՉԱԲԵԹ ԽՈՍՐՈՎԻ ԹԱՉԻՐՅԱՆ

Ծննդյան տարեթիվ՝ 19.05.1955

Ծննդավայր՝ ՀՀ, քաղաք Երևան

Էլ. փոստ elisetajiryan@yahoo.com

Անկուսակցական

Կրթություն

Երևանի № 119 ֆրանսիական թերթումով միջնակարգ դպրոցը 1972 թ. ավարտելուց հետո 1973 թ. ընդունվել է Երևանի պետական հասմալսարանի բանասիրության ֆակուլտետ, որն ավարտել է 1979 թ.: 1981 թ. առ այսօր աշխատում է ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտում՝ ավագ լաբորանտից հասնելով գիտաշխատողի պաշտոնի:

Հանձնել է որակավորման բոլոր քննություններն ու ստուգարքները:

2010-2013 թթ. ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի Մագիստրատուրայի բաժնում դասավանդել է «Հայ գաղթավայրերի և սփյուռքի պատմություն» առարկան:

2014 թ. Երևանի Գեղարվեստի Ակադեմիայի արվեսագիտության ֆակուլտետի Մագիստրատուրայի բաժնում դասավանդել է «Հայ գաղթավայրերի և սփյուռքի մշակույթ» առարկան:

Մասնակցել է բազմաթիվ հանրապետական և միջազգային գիտաժողովների (Հայաստան, Ճապոնիա, ԱՄՆ, Իտալիա, Ֆրանսիա):

Գործուղվել է աշխատել է Իտալիայի, Վատիկանի և Ֆրանսիայի տարբեր գրադարաններում և արխիվներում:

Գիտական հետաքրքրությունները ներառում են. Հայ գաղթօջախների պատմություն, Հոլանդահայ գաղթօջախի պատմություն, Նոր Ջուդայի հայ գաղթօջախի պատմություն, Հնդկահայ գաղթօջախի պատմություն, աղբյուրագիտություն:

Արժանացել է.

- ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի տնօրենության գովեստագրին՝ արդյունավետ գիտական գործունեության համար (2013 թ.),
- ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի տնօրենության վաստակագրին՝ ինստիտուտում երկարամյա գիտական գործունեության համար (2026 թ.):

Հեղինակ է 4 մենագրությունների, ավելի քան 28 գիտական հոդվածների՝ տպագրված հանրապետական և արտասահմանյան հեղինակավոր, այդ թվում՝ միջազգային գիտատեղեկատվական շտեմարաններում (ՄԳՇ) ընդգրկված ամսագրերում:

«Հայոց պատմություն» ակադեմիական քառահատորյակի III հատորի երկրորդ գրքի համահեղինակ է:

Աշխատություններ.

ա) մենագրություն.

1. «Հայ-արեւմտաեւրոպական քաղաքական հարաբերությունները XVI —XVIII դդ. (փաստաթղթեր), թարգմանությունը և խմբագրությունը՝ Է. Խ. Թաջիրյանի և Մ. Մ. Կարապետյանի, - տե՛ս Չուլայյան Մ., Հայ ժողովրդի XIII—XVIII դարերի պատմության հարցերը ըստ եվրոպացի հեղինակների.- Եր. ՀՀ ԳԱ հրատ., 1990, էջ 250-263:

2. Նոր Ջուդայի հայ գաղթօջախը 17-18-րդ դդ. եւրոպական աղբյուրներում, մաս I, Երեւան, 2012 թ., 212 էջ:

3. Նոր Ջուդայի հայ գաղթօջախը 17-18-րդ դդ. եւրոպական աղբյուրներում, մաս II, (Բնագրերի թարգմանություն, ծանոթագրություններ), Երեւան, 2017թ., 294 էջ:

4. «Պատմութիւն Տէր Յովհաննիսի Թովմանեան, որ զամս երեսուն 'ի կեանս իւր շրջեցաւ յԵւրոպիայ, յԱսիայ, 'ի Հնդիկս եւ յԱփրիկէ, 'ի Հապեշստան», Երեւան, Ս. Ղազար, Լոնտոն, 2024 թ., 787 էջ: (Մերուժան Կարապետյանի հեղինակցությամբ):

Հոդվածներ.

1. «Հոլանդահայ գաղութը Հոլանդահայ գաղութը եւ հայ ազատագրական միտքը (XVII դ.)», - XVI-XVIII դարերի հայ ազատագրական շարժումները եւ հայ գաղթավայրերը, (Հոդվածների ժողովածու), Երևան, 1989, էջ 116 -139:
2. «Կոռնելի դը Բրիւնի *Ուղեգրությունը* որպէս հայ գաղթօջախների պատմութեան ուսումնասիրման աղբիւր», - Էջեր հայ գաղթավայրերի պատմութեան, (Յօդուածների ժողովածու), Երևան, 1996, էջ 123-146:
3. Les voies de transit du commerce arménien en Moscovie aux XVII et XVIII siècles, (avec le coll. de M. Karapetyan), Arménie: entre Orient et Occident. Trois mille ans de civilisation. Sous la direction de Raymond H. Kévorkian, Paris: Bibliothèque nationale de France, 1996, pp. 157-161.
4. Francis Richard, Raphaël du Mans missionnaire en Perse au XVII s. I, Biographie. Correspondance. 318 pp.; II Estats et Mémoire, 403 pp., Paris: Société d'Histoire de l'Orient, Edition L'Harmattan, 1995 (Moyen Orient & Océan Indien XVIe—XIXe s., t. 9), - «Պատմաբանասիրական հանդէս», 1996, էջ 364-369, (Գրախոսություն, Ս. Կարապետյանի հեղինակությամբ):
5. «Հայագիտական նիւթերը Վատիկանի արխիւներում» - «Պատմա-բանասիրական հանդէս», 1997, էջ 112-118, (Ս. Կարապետյանի հեղինակությամբ):
6. «Էջեր XVII դարի վերջի Նոր Ջուղայի պատմությունից» - Բանբեր Երևանի Համալսարանի, հասարակական գիտություններ, N° 2 (95), Երևան, 1998, էջ 80-96, (Ս. Կարապետյանի հեղինակությամբ):
7. «Mouvements de capitaux de négociants Arméniens de la Nouvelle - Djoulfa à Venise aux XVII et XVIII siècles», - Roma-Armenia, (sous la direction de Claude Mutafian), Vatican, 1999, pp. 290-293:
8. «Աստրախանի հայոց պատմությունից», - Հայաստանի պատմության նիւթեր Կենտրոնական Եւրոպայի դիւաններում, Երևան 2001, էջ 66- 74:
9. «Հոլանդիա եւ Բելգիա», - Հայոց պատմություն, հ. III, գիրք երկրորդ, Երևան 2005, էջ 440-443:
10. «Յովհաննէս Թովմանեանեան - ԺԸ դարի հայ մատենագիր. Կեանքը եւ մատենագրական գործունէութիւնը», - «Բազմավէպ», Վենետիկ - Ս. Ղազար, 2009, էջ 206-259: (Ս. Կարապետյանի հեղինակությամբ):
11. «Հոլանդիա», - Հայ գաղթաշխարհի պատմություն, հ. 3, (Եւրոպայի եւ Ամերիկայի հայկական գաղութներ, միջնադարից մինչեւ 1920 թ.), Երևան, 2013, էջ 140-172:

12. «Հոլանդիա եւ Բելգիա», Հայոց Պատմություն, ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտ, Հտ. III, գիրք II, Երևան, 2015, էջ 440-443:
13. «Կամուրջներ», «Փարիզյան հիշողություններ» («Վլադիմիր Բարխուդարյան - 90», Երևան 2017, էջ 239-244):
14. «Վլ. Բարխուդարյանի 90-ամյակի միջոցառումները» (ՊԲՀ, 2017, N 3, էջ 291-294)
15. «Մարկիզ Գրեգորիո դ'Ադոլո (1707-1789)», - Ակ. Վ. Բարխուդարյանի 90-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, Երևան 2019, էջ 168-186:
16. «Քլոդ-Արմեն Մութաֆյանի «Արարատից Կարպատներ, հայերի պատմությունը» գրքի գրախոսություն, (Les Belles Lettres, 2018, 447 p.) - «Նոր Յառաջ» (Փարիզ) 2019 թ. NN° 1, 2, 3 (30 էջ):
17. «Ակ. Վլադիմիր Բարխուդարյանի 90-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերի ժողովածու» (գրախոսություն), ՊԲՀ N°3, 2020, էջ 264-269:
18. «Հ. Ղ. Ալիշանի հայ գաղթօջախների մասին ձեռագիր աշխատությունը», — Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին, Հ. Ղ. Ալիշանի ծննդյան 200-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, Երևան, ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստ., 2021, Պրակ Ա., էջ 21-38:
19. «Հովհաննէս Թովմաննեանը Հնդկաստանում», — Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին, Կալկաթայի Հայոց Մարդասիրական ճեմարանի հիմնադրման 200-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, Երևան, ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստ., 2022, Պրակ Բ., էջ 27-49:
20. "Le Marquis Gregorio d'Aghdolo (1707-1789)", (Gli Studi di Storiografia, Tradizione Memoria e Modernita) - Biblioteca Ambrosiana, Milano, 2022. p. 17-28.
21. *Գրախոսություն*. Claude Mutafian Jérusalem et les Arméniens, jusqu'à la conquête ottomane (1516), Paris: Les Belles Lettres, 2022, — Հանդէս Ամսօրեայ, 2022, 1-12, էջ 519-524:
22. «Մի աղամանդի պատմություն»,— Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին, Հալեայի Քարէն Եփփէ ազգային ճեմարանի հիմնադրման 75-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, Երևան, ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստ., 2023, Պրակ Գ., էջ 39-50:
23. «Նոր Ջուղայի Ս. Կատարինեանց կուսանաց վանքի ընծայամատեանը», — Հանդէս Ամսօրեայ, 2023, 1-12, էջ 133-162:
24. «Սարգիս դպիր Յովհաննիսեան. Հրդեհներ, Համաճարակներ, Հրավառութիւններ, Երկրաշարժեր. Բնական աղէտները Կ. Պոլսում (1760-1790-

ական թթ.», — Հանդես Ամսօրեայ, 2024, 1-12, էջ 301-370, (Մ. Կարապետյանի հեղինակությամբ):

25. «Գորգին իսանը ֆրանսիական մեմուարային գրականության մեջ (Ժան-Բատիստ-ժոզեֆ Ժանթիյ, 1726-1799)», — Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին, ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստ., 2024, պրակ Դ., տպագրման ընթացքում):

26. «Մի դրվագ Մոզդոկի հայության պատմությունից», — ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստ., Հայոց պատմության հարցեր, 2025, 2(31), էջ 54-67:

27. «Leon V Lusignan: Dernier Roi d'Arménie (La mémoire historique des Arméniens)», — Revue des Etudes Arméniennes, Paris (ընդունված է տպագրության 2026 թ. համար):

28. «Gorgin Khan dans la littérature de mémoire française (Colonel-Jean-Baptiste-Joseph Gentil, 1726-1799)», — In Armeno-Indica: on Indo-Armenian Cross-Cultural Interaction, ca 1550-1850. Publisher: I. B. Tauris/ Bloomsbury, UCLA (ընդունված է տպագրության, 2027 թ. համար):